

TVIRTINU
Nacionalinio vėžio instituto
Mokslinis sekretorius,
vykdantis direktoriaus funkcijas

**NACIONALINIO VĖŽIO INSTITUTO
ADMINISTRACIJOS
VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ (KORUPCIJAI ATSPARIOS APLINKOS KŪRIMUI)
VILMA GUDAVIČIENĖ**

Nacionalinio vėžio instituto
direktoriui

**NACIONALINIO VĖŽIO INSTITUTO KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2021-2023 METŲ
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANO ĮVYKDYMO 2022 METAIS
ATASKAITA**

2023-03-31, Nr. R12-68
Vilnius

Atsižvelgiant į tai, kad vyriausiasis specialistas (korupcijai atsparios aplinkos kūrimui) yra atsakingas už korupcijos prevencijos veiksmų plano įgyvendinimo stebėseną, teikiama informacija apie vykdytas 2022 metų Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemones.

Buvo įgyvendintos šios 2022 metų korupcijos prevencijos priemonės:

1. Siekiant efektyvinti ir stiprinti korupcijos prevenciją ir antikorupcinę aplinkos kūrimą:

1.1. Vyriausiasis specialistas (korupcijai atsparios aplinkos kūrimui) atliko Nacionalinio vėžio instituto (toliau – NVI) tarnybinio transporto naudojimo srities antikorupcinę analizę ir vertinimą. Vertinimo metu nustatyta, kad NVI tarnybinių automobilių naudojimo taisyklės nepakankamai išsamiai reglamentuoja tarnybinio transporto naudojimo tvarką, vidaus kontrolės sistemą ir atskaitomybę, NVI tarnybinių automobilių naudojimo taisyklių ir Infrastruktūros ir ūkio skyriaus transporto, technikos ir įrangos eksploatavimo informacijos suvestinės teisinis reglamentavimas nederą su aukštesnės teisinės galios teisės aktais, nustatytas per plačių įgaliojimų suteikimo atvejis, nustatyta, kad NVI tarnybiniai lengvieji automobiliai nėra teisės aktų nustatyta tvarka pažymėti. Atsižvelgiant į tai, kad vertinamuoju laikotarpiu NVI tarnybinio transporto naudojimo srityje nebuvo nustatytas korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir / ar kito tapataus pobūdžio faktas, nebuvo gauta pranešimų ar skundų dėl galimų korupcinio pobūdžio veikų, skundų ar pranešimų dėl tarnybinio transporto naudojimo, taip pat į tai, kad NVI yra priimti visi reikalingi aukštesnės teisinės galios teisės aktus įgyvendinantys vidiniai teisės aktai, o nustatyti korupcijos rizikos veiksniai didžiąja dalimi susiję su vidinio teisinio reglamentavimo spragomis, korupcijos rizikos pasireiškimo tikimybė vertintina kaip nedidelė. Pateiktos nustatytų korupcijos rizikos veiksnių sumažinimo ar pašalinimo priemonės.

1.2. NVI darbuotojai sistemingai informuojami apie vykdomą antikorupcinę politiką: vyriausiasis specialistas (korupcijai atsparios aplinkos kūrimui) NVI interneto svetainėje reguliariai atnaujindavo informaciją apie NVI vykstančius korupcijos prevencijos procesus, nuolat įkeldavo naujai parengtus su korupcijos prevencijos įgyvendinimu susijusius dokumentus.

1.3. Sveikatos apsaugos ministro įsakymu sudaryta komisija 2022-06-29 atliko NVI vertinimą pagal asmens sveikatos priežiūros įstaigos atsparumo korupcijai indekso nustatymo kriterijus. NVI surinko 94 balus ir buvo įrašyta į kandidačių skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardui gauti sąrašą. Ankstesniais metais toks vertinimas nebuvo atliekamas, todėl palyginti pažangos nėra galimybių.

1.4. NVI interneto svetainės skiltyje „Korupcijos prevencija“ galima teikti siūlymus dėl korupcijos prevencijos NVI. 2022 metais pasiūlymų nebuvo gauta.

1.5. Buvo atlikti 2 informavimo apie antikorupcinę politiką interneto svetainės skiltyje „Korupcijos prevencija“ vertinimai: (1) Sveikatos apsaugos ministro įsakymu sudaryta komisija 2022-06-29 atlikdama NVI vertinimą pagal asmens sveikatos priežiūros įstaigos atsparumo korupcijai indekso nustatymo kriterijus, vertino informacijos skelbimą NVI svetainėje. Iš esmės visi vertinimo metu nustatyti trūkumai buvo ištaisyti. Paramos gavimo apskaitos ir viešinimo sistema vis dar nėra parengta, todėl trūkumas dėl šio dokumento skelbimo NVI interneto svetainėje lieka neištaisytas. (2) Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Organizacijos vystymo skyriaus specialistai, atsakingi už korupcijos prevenciją 2022-11-10 pasitarime pristatė informaciją apie ministerijai pavaldžių įstaigų interneto svetainių turinio atitiktį teisės aktų reikalavimams. Esminių NVI interneto svetainės „Korupcijos prevencijos“ skilties trūkumų nenustatyta. Kiti trūkumai buvo ištaisyti 2022 metų eigoje.

2. Siekiant didinti viešųjų pirkimų skaidrumą:

2.1. Viešųjų pirkimų skyrius stebėjo viešųjų pirkimų rodiklius pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020-07-14 įsakyme Nr. V-1651 „Dėl pirkimų vykdytojų sveikatos priežiūros sistemoje viešųjų pirkimų vertinimo rodiklių pavišimo“ nurodytas reikšmes ir NVI interneto svetainėje paskelbė rodiklius už 2022 metų I-IV ketvirčius ir bendrai už visus 2022 metus.

2.2. Viešųjų pirkimų skyrius pateikė informaciją apie pirkimų iš vieno tiekėjo pokyčius: 2021 metais tokių pirkimų buvo 67,6 procentai, o 2022 metais 54,4 procentai. Taigi pirkimų iš vieno tiekėjo skaičius NVI mažėja.

2.3. Viešųjų pirkimų skyrius pirkimo iniciatoriams ir su pirkimų planavimu susijusiems darbuotojams parengė pirkimo paraiškų rengimo gaires, kuriose daug dėmesio skiriama techninių specifikacijų ir kitų minimalių reikalavimų tiekėjams rengimui, taip siekiant didinti viešųjų pirkimų konkurencingumą, skaidrumą ir racionalų lėšų panaudojimą. Gairės buvo išplatintos visiems NVI darbuotojams bendruoju elektroniniu paštu.

2.4. Specialiųjų tyrimų tarnyba vykdė korupcijos rizikos analizę NVI viešųjų pirkimų procese ir tiekėjų teikiamos paramos administravimo srityje. Išvados rengiamos.

3. Siekiant didinti sveikatos priežiūros paslaugų teikimo skaidrumą:

3.1. Vėžio informacijos ir komunikacijos skyrius 2021-2022 metais pacientų skundus ir pranešimus dėl registravimosi pas gydytojus specialistus priimdavo telefonu arba elektroniniu paštu. Išanalizavus pacientų skundų dėl registravimosi pas gydytojus specialistus priežastis nustatyta, kad dauguma skundų susiję su atsakymais po atliktų tyrimų: pacientai nėra registruojami atskiram vizitui dėl tyrimų atsakymų, todėl turi skambinti į gydančio gydytojo kabinetą, o tai ne visada pavyksta greitai ir sklandžiai. Sprendžiant problemą Vėžio informacijos ir komunikacijos skyrius į Skambučių medžio meniu įtraukė pasirinkimą „Dėl tyrimų atsakymų“. Pacientui paskambinus dėl tyrimų atsakymų, Kontaktų centro specialistas pirmiausia patikrina informaciją, ar atliktų tyrimų atsakymai jau yra gauti. Jei tyrimų atsakymų dar nėra, Kontaktų centro specialistas informuoja apie tai pacientą. Jei tyrimų atsakymai jau yra gauti, Kontaktų centro specialistas patikrina, ar informacija yra pateikta pacientui ir kaip jis gali su tyrimų atsakymais susipažinti.

3.2. NVI interneto svetainėje skiltyje „Paslaugos“ ir NVI klinikinių padalinių informaciniuose centruose yra skelbiama informacija apie NVI teikiamas sveikatos priežiūros paslaugas pagal NVI turimą įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, informacija apie PSDF lėšomis kompensuojamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir NVI teikiamas mokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

4. Siekiant gerinti interesų konfliktų valdymą:

4.1. Vyriausiasis specialistas (korupcijai atsparios aplinkos kūrimui) NVI interneto svetainėje nuolat skelbia aktualią informaciją apie privačių interesų deklaravimą ir interesų konfliktų valdymą. Informaciniai leidiniai šiais klausimais taip pat yra atvirai prieinami ir platinami prie vyriausiojo specialisto (korupcijai atsparios aplinkos kūrimui) kabineto.

4.2. Ataskaitos rengimo dienos duomenimis surinkta informacija apie privačių interesų deklaracijos nepateikusius asmenis:

- 4.2.1. Visi pirkimo komisijos nariai yra pateikę privačių interesų deklaracijas.
- 4.2.2. Visi pirkimo organizatoriai yra pateikę privačių interesų deklaracijas.
- 4.2.3. Visi pirkimo iniciatoriai yra pateikę privačių interesų deklaracijas.

4.2.4. Visi pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai yra pateikę privačių interesų deklaracijas.

4.2.5. NVI vadovas ir pavaduotojai privačių interesų deklaracijas yra pateikę.

4.2.6. Visi struktūrinių padalinių vadovai yra pateikę privačių interesų deklaracijas. Vienas struktūrinio padalinio vadovas tikslindamas savo privačių interesų deklaraciją dėl darbovietės, t. y. NVI, teisinės formos pasikeitimo į viešąją įstaigą, nebenurodė, kad NVI eina struktūrinio padalinio vadovo pareigas. Darbuotojui buvo nurodyta nedelsiant patikslinti savo privačių interesų deklaraciją.

4.2.7. Visi, išskyrus vieną, NVI dirbantys gydytojai ir farmacijos specialistai yra pateikę privačių interesų deklaracijas. Deklaracijos nepateikęs darbuotojas ir jo tiesioginis vadovas buvo apie tai informuoti su nurodymu nedelsiant pateikti savo privačių interesų deklaraciją.

4.3. Per 2022 metus buvo gauti du darbuotojų nusišalinimai nuo dalyvavimo priimant sprendimus dėl klausimų, kurie gali kelti interesų konfliktą, abiem atvejais nusišalinimai buvo priimti ir pateiktos išankstinės rekomendacijos.

4.4. Surinkta informacija apie tai, ar visais atvejais buvo kreiptasi į Specialiųjų tyrimų tarnybą dėl informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimo: 2022 metais nebuvo priimta darbuotojų į pareigas, dėl kurių reikia kreiptis į Specialiųjų tyrimų tarnybą.

4.5. NVI interneto svetainėje skiltyje „Skelbimai“, NVI facebook ir LinkedIn paskyrose buvo nuolat skelbiama informacija apie laisvas darbo vietas NVI ir/ar ieškomus specialistus.

5. Siekiant ugdyti darbuotojų patikimumą, lojalumą ir sąžiningumą:

5.1. NVI Medicinos etikos komisija išanalizavo 2022 metais nagrinėtus skundus ir padarė išvadą, jog esminių NVI darbuotojų elgesio kodekso nuostatų pažeidimų nebuvo konstatuota, tačiau darbuotojams buvo priminti darbuotojų elgesio kodekso nuostatai, rekomenduota jų laikytis, tobulinti bendravimo su pacientais įgūdžius. Remiantis NVI Medicinos etikos komisijos rekomendacijomis buvo parengtas NVI paslaugų prieinamumo užsienio kalba kalbantiems pacientams tvarkos aprašas.

5.2. 2022 metais NVI darbuotojai buvo kviečiami pasinaudoti Specialiųjų tyrimų tarnybos e. mokymo platforma: <https://emokymai.stt.lt/> ir išklausti ne mažiau kaip 2 antikorupecinio švietimo mokymų temas. Mokymus išklause 772 darbuotojai: po dvi temas išklause 667 darbuotojai, daugiau kaip dvi temas (nuo 3 iki 10 temų) išklause 105 darbuotojai. Specialiųjų tyrimų tarnybos viešai skelbiamais duomenimis – Institutas 2022 metais buvo viena iš trijų viešojo sektoriaus aktyviausių institucijų naudojantis e. mokymo platforma.

5.3. Vyriausiasis specialistas (korupcijai atsparios aplinkos kūrimui) vykdė švietėjišką veiklą korupcijos prevencijos klausimais: 2022-03-28 bendroje NVI darbuotojų konferencijoje skaitė pranešimą „Korupcijos prevencija ir privačių interesų deklaravimo kontrolė“; 2022-05-18 viename iš klinikinių skyrių skaitė paskaitą „Korupcijos apraiškos ir teisinės pasekmės“.

6. Siekiant motyvuoti pacientus elgtis sąžiningai ir pilietiškai, pranešti apie korupciją:

6.1. Viešinamas NVI direktoriaus video kreipimasis dėl neoficialių mokėjimų netoleravimo.

6.2. Periodiškai demonstruojami antikorupeciniai klipai: transliuojami Sveikatos apsaugos ministerijos sukurti filmukai „Geriausia padėka medikui – vieša padėka“, „#AčiūMedikams VIEŠAI, o ne slaptai“, Specialiųjų tyrimų tarnybos sukurtas filmukas „Duoti ar neduoti? Antikorupecinė socialinė reklama sveikatos įstaigoms“.

6.3. Vyriausiasis specialistas (korupcijai atsparios aplinkos kūrimui) parengė atnaujintus informacinius pranešimus „Korupcijai ne!“ ir „Informacija pacientui apie paslaugas Nacionaliniame vėžio institute“, kuriuose pateikiama informacija apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, atsakomybė už jas, informacija apie tai, kaip ir kur pranešti apie pastebėtą korupciją, informacija apie NVI teikiamas sveikatos priežiūros paslaugas, informacija apie PSDF biudžeto lėšomis apmokamas paslaugas, informacija apie mokamas paslaugas, reabilitacinį gydymą, taip pat informacija apie sveikatos priežiūros specialistų kompetenciją, jų teises ir pareigas.

Neįgyvendintos ar iš dalies įgyvendintos 2022 metų korupcijos prevencijos priemonės:

1. Parengtas dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo tvarkos projektas ir pateiktas atsakingiems asmenims derinimui.

2. Neparengta NVI paramos gavimo apskaitos ir viešinimo sistema.

3. Neparengta pacientui pritaikyta informacija apie reabilitacinio gydymo paslaugas pagal NVI klinikinių skyrių veiklos sritis.

4. Neparengta tvarka dėl NVI darbuotojų teikimo apdovanojimams ir/ar garbės vardų suteikimams.

2022 metais įgyvendintos ankstesniais metais neįgyvendintos priemonės:

1. Siekiant ugdyti darbuotojų patikimumą, lojalumą ir sąžiningumą buvo parengtas atnaujintas NVI darbuotojų elgesio kodeksas.

2022 metais buvo nagrinėtas vienas pranešimas dėl galimo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų įstatymo nuostatų pažeidimo. Tyrimas buvo atliekamas siekiant nustatyti, ar NVI darbuotojas dalyvavo priimant sprendimą dėl priemokos skyrimo savo artimam asmeniui. Tyrimo metu nustatyta, kad darbuotojas buvo pateikęs privačių interesų deklaraciją, joje deklaravo NVI einamas pareigas, taip pat deklaravo, kad jo artimas asmuo dirba NVI. Nustatyta, kad darbuotojas vizavo (derino) dokumentus dėl priemokos skyrimo jo artimam asmeniui, nepareiškė nusišalinimo nuo darbo pareigų vykdymo, tuo pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo trečiojo skirsnio nuostatas, t. y. 11 straipsnio 1 ir 2 dalis. Tuo pagrindu darbuotojas buvo informuotas apie darbo pareigų pažeidimą ir tokio pažeidimo pasekmes. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 24 straipsnio 3 dalimi, išvada buvo pateikta Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

Vyriausiasis specialistas (už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą) kėlė savo kvalifikaciją ir išklaušė 5 Specialiųjų tyrimų tarnybos e. mokymo platformos temas.

Vyriausioji specialistė
(korupcijai atsparios aplinkos kūrimui)